

Til lovforslag nr. L 54. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 9. maj 1989

Betænkning

over

Forslag til lov om produktansvar

Udvalget har behandlet lovforslaget i en lang række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Arbejdsskadeforeningen Køge,
Butikshandelens Fællesråd,
Dansk Organisation af Detailkæder,
Forbrugerrådet og
Industrirådet.

Der er af justitsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Mindretallet bemærker, at justitsministeren over for udvalget har oplyst, at der føres forhandlinger mellem de berørte organisationer inden for medicinalbranchen med henblik på at tilvejebringe en lægemiddelforsikring, der bl.a. vil dække udviklingsskader i forbindelse med medicinalprodukter.

Der er enighed mellem mindretallet og justitsministeren om, at man meget nøje vil følge udfaldet af disse forhandlinger, og at man, såfremt ordningen ikke gennemføres eller ikke får et tilfredsstillende indhold, vil tage spørgsmålet om ansvar for udviklingsskader ved medicinalprodukter op til fornyet vurdering med henblik på lovgivning.

Man har særlig drøftet spørgsmålet om lovregulering af produktansvaret for tjenesteydelser. Justitsministeren har oplyst, at en lovregulering af ansvaret for tjenesteydelser frembyder en række vanskeligheder, først og fremmest fordi tjenesteydelser kan have en meget forskelligartet karakter, svingende fra ren rådgivning til reparation og vedligeholdelse af f.eks. biler.

Efter mindretallets mening må det antages, at en vedtagelse af lovforslagets regler om objektivt ansvar for defekte produkter vil få en afsmittende virkning på retspraksis vedrørende produktansvar for tjenesteydelser, således at det må antages, at ansvaret i praksis i et vist omfang vil blive objektiviseret i de tilfælde, hvor tjenesteydelsen har en høj grad af lighed med de produkter, der er omfattet af lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil ved 2. behandling rede-

gøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S og SF):

Til § 3

1) *Stk. 2* udgår.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 10

2) Paragraffen og overskriften hertil udgår.

Til § 14

3) 2. *pkt.* udgår.

Ny paragraf

4) Efter § 14 indsættes som ny paragraf og overskrift hertil:

»Forældelse

§ 01. Erstatningskrav for produktskade efter denne lov eller efter almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt, jf. § 14, forældes 3 år efter den dag, da skadelidte har fået eller burde have fået kendskab til skaden, defekten og vedkommende producents navn og opholdssted. Med hensyn til suspension og afbrydelse af forældelse efter 1. pkt. gælder bestemmelserne i § 2, 2. pkt., og § 3 i lov nr. 274 af 22. december 1908.

Stk. 2. Er forældelse ikke indtrådt efter reglerne i stk. 1, bortfalder kravet 10 år efter den dag, da producenten bragte det skadevoldende produkt i omsætning. Med hensyn til afbrydelse af forældelse efter 1. pkt. gælder bestemmelsen i § 2, 2. pkt., i lov nr. 274 af 22. december 1908. Bestemmelserne i 1.-2. pkt. gælder ikke for krav om erstatning for produktskade efter dansk rets almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt, jf. § 14.«

Ny paragraf

5) Efter § 15 indsættes i *kapitel 6* som ny paragraf:

»§ 02. Justitsministeren kan fastsætte regler til gennemførelse af mellemfolkelige overenskomster om lovvalget i sager om produktansvar.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Med en vedtagelse af ændringsforslaget kommer lovforslaget tillige til at omfatte uforarbejdede produkter hidrørende fra jordbrug, husdyrbrug, fiskeri og jagt.

Til nr. 2-4

Ændringsforslagene medfører, at alt erstatningsansvar for produktskade, som støttes på loven eller på dansk rets almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt, forældes på 3 år efter det tidspunkt, da skadelidte har fået eller burde have fået kendskab til skaden, defekten og vedkommende producents navn og opholdssted. Reglen medfører således, at den almindelige 5-årige forældelsesregel i 1908-loven generelt er fraveget ved produktansvar.

Bestemmelsen i det foreslåede § 01, stk. 2, 1.-2. pkt., medfører, at krav, der støttes på lovens regler, bortfalder efter 10 år regnet fra den dag, da producenten bragte det skadevoldende produkt i omsætning, såfremt kravet ikke er forældet efter stk. 1.

I stk. 2, 3. pkt., er det udtrykkeligt udtalt, at reglen om kravets bortfald efter 10 år ikke gælder, hvis kravet støttes på almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt. I disse tilfælde er kravet således foruden den i paragraffens stk. 1 nævnte 3-årige forældelsesfrist undergivet den almindelige forældelsesregel på 20 år fra fordringens stiftelse, jf. Danske Lov 5-14-4.

Til nr. 5

Ændringsforslaget har til formål at åbne mu-

lighed for en dansk ratifikation af Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om lovvalget i sager om produktansvar. Den engelske konventionstekst vedlægges som bilag*). Såfremt ændringsforslaget vedtages, agter regeringen at ratificere denne konvention uden særskilt forelæggelse for Folketinget af ratifikationsspørgsmålet.

Haagerkonventionen af 1973 er ratificeret af Frankrig, Luxembourg, Holland, Norge, Spanien og Jugoslavien. Desuden har Belgien, Ita-

lien og Portugal undertegnet, men endnu ikke ratificeret konventionen.

Efter konventionens lovvalgsregler skal producentens ansvar i almindelighed bedømmes efter loven på skadesstedet eller på skadelidtes bopæl. Konventionens regler må antages at svare til gældende dansk international privatret.

Ændringsforslaget vil tillige gøre det muligt at indgå og ratificere eventuelle fremtidige internationale overenskomster om lovvalget i sager om produktansvar.

*) Ikke optrykt her. Der henvises til »Haag Conference on Private International Law. Collection of Conventions (1951-1988)«, udgivet 1989 af The Permanent Bureau of The Haag Conference (ISBN 90 6215 2317).

Grethe Fenger Møller (KF) fmd. Fischer (KF) Helge Adam Møller (KF) Bjørn Elmquist (V)

Niels Anker Kofoed (V) Kirsten Jacobsen (FP) Kirsten Lee (RV) Nør Christensen (CD)

Inger Stilling Pedersen (KRF) Erling Christensen (S) Ole Espersen (S) Søren Hansen (S)

Tove Lindbo Larsen (S) Lissa Mathiasen (S) Carsten Andersen (SF) Leif Hermann (SF)

Ebba Strange (SF) nfm.